

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Докан факультету історії
та міжнародних відносин

О.М. Маклюк
(ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2023 р.

ІСТОРІЯ МОДИ І СУЧАСНІСТЬ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки **бакалавра**
спеціальності **032 Історія та археологія**
освітньо-професійна програма **Історія**

Укладач: **Казакова Оксана Миколаївна**, к.і.н., доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин

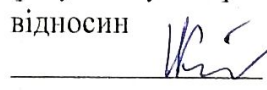
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри всесвітньої історії
та міжнародних відносин

Протокол №1 від 30 серпня 2023 р.
Завідувач кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин

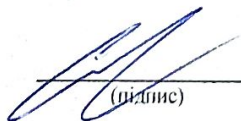
 С.С.Черкасов

Ухвалено науково-методичною радою
факультету історії та міжнародних
відносин

Протокол №1 від "12" вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету історії та міжнародних
відносин

 І.М. Кривко

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 С.М. Бімбіченко
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
29 Міжнародні відносини	Кількість кредитів 2	Обов'язкова
		Цикл професійної підготовки спеціальності
291 Міжнародні відносини, соціальні комунікації та регіональні студії	Загальна кількість годин 90	Семестр:
		1
Міжнародні відносини	Змістових модулів – 2	Лекції
		12 год.
		Практичні)
		6 год.
		Самостійна робота
		24 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 3	Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія моди і сучасність» є формування у студентів цілісного уявлення та формування комплексного підходу до вивчення закономірностей особливостей розвитку моди. У запропонованому курсі представлено концептуальні підходи до феномену моди, її історичну специфіку у західноєвропейській культурі та культурі Сходу (Індія, Китай Японія, інші). Український традиційний костюм. Особливості жіночих образів, регіональні особливості, семіотичний аналіз. Чоловіче вбрання: історична та регіональна динаміка. Козацький стрій. Особлива увага звертається на моду ХХ-початку ХХІ століть, її радикальні експерименти, запозичення, сучасні інтерпретації історичних стилів, еkleктичний дискурс. Також виділено аспект трансформації культурних кодів і знаків у моді, семіотичні конотації модних тенденцій у контексті культурних змін та культурних трендів. Мода і стиль. Мода (haute couture) як мистецтво. Карантинна та посткарантинна мода. Споживацька ідеологія і фешн-індустрія. Усвідомлене споживацтво та екологічна мода. Мода як прогноз. Мода та медіапростір, мода та інтернет-середовище.

Мета навчальної дисципліни – представити основні етапи становлення та символічно-образно-знакові елементи феномену моди у культурному контексті й у сучасному культурологічному дискурсі.

Основні завдання – з’ясувати методологічні принципи та теоретичні підходи до феномену моди в культурології; оглянути основні історичні етапи становлення моди у західноєвропейському та азійському регіонах; з’ясувати визначальні характеристики українських строїв, їх історичну динаміку та регіональну специфіку, зовнішні впливи; аналізувати семіотично-герменевтичні, психоаналітичні та психосоматичні виміри моди і стилю; дослідити структуру сучасної фешн-індустрії, її місце і вплив у сучасній культурі; актуалізувати поняття моди у контексті усвідомленого споживацтва та (пост)карантинної реальності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Історія міжнародних відносин і відносин, ознайомити студентів з основними напрямками розвитку міжнародних відносин, ознайомити студентів з найважливішими фактами історії дипломатії, ознайомити студентів з основними напрямками розвитку дипломатичних відносин, надати уявлення щодо сучасних інститутів і організацій, що діють в міжнародній сфері проаналізувати місце сучасної української дипломатії у розв’язанні, регіональних конфліктів доби глобалізації

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
І.К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя. ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним. СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій. СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях. СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав. СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними	Методи: Використання студентоцентризованих, проблемно-орієнтованих технологій та підходів з використанням загальнонаукових та спеціальних методів (інформаційний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, пошуковий, аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження тощо), зокрема проблемно-орієнтоване навчання, мультимедійні методи, мережеві технології, аудіовізуальний метод, електронні презентації, індивідуальна робота. Проведення проблемних лекцій, лекцій-дискусій та лекцій-візуалізацій. Поточні контрольні заходи: <i>Робота на семінарських заняттях</i> (обговорення теоретичних засад міжнародних відносин) та вирішення практичних задач (на прикладах актуальних проблем міжнародних відносин та світової політики)), усне опитування, виконання тестових завдань, самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури. Робота у групі над розв'язанням практичних та теоретичних завдань <i>Письмова контрольна робота.</i> Контрольна робота у вигляді тестових завдань. <i>Індивідуальне завдання.</i> Підготовка аналітичних довідок та написання есе з проблем міжнародних відносин та дипломатії. Підсумкові контрольні заходи: Теоретичний підсумковий контроль – <i>усний екзамен</i> (у разі дистанційного навчання – змішаний з екзаменаційним тестом) – до 20 балів. Підсумкове практичне завдання – підготовка аналітичної довідки з пошуку теоретичної бази конкретних проблем міжнародних відносин (до 20 балів). Робота має розглядати актуальну міжнародну проблему (ситуацію) з точки зору того чи іншого теоретичного підходу.

мовами). СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України. СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем. СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути. СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними. СК14. Здатність до розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав. СК16. Здатність до розуміння природи, динаміки, принципів організації та тенденцій розвитку країн світу. СК17. Здатність до розуміння природи та джерел міжнародних конфліктів та способів їх врегулювання, вироблення підходів до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики.	
---	--

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення навчальної дисципліни «Історія моди і сучасність» передбачає використання досягнень наступних дисциплін: історії України, політичної та економічної історії світу, міжнародні організації.

3. Програма навчальної дисципліни Змістовний модуль 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історія моди

Вступ до курсу. Феномен моди: сутність концептуальні підходи, інтерпретації

Мода, стиль, «прет-а-порте», «от-кутюр», індустрія моди, fashion-індустрія, модна продукція, тенденції моди, репрезентація модного одягу, стилі моди: класичний, спортивний, романтичний, фольклорний, фентезі, сучасні модифікації стильових напрямів: мілітарі, гранж, бейбідол, кежуал, мінімалізм, засоби масової інформації. Структура і соціальні функції моди.

Етнічні особливості моди і стилю.

Споживачі моди різних вікових категорій

Західноєвропейська мода: основні етапи історії.

Мода Сходу: азійські інтерпретації Теоретичне підґрунтя моди та стилю. Г. Зіммель про моду.
Український костюм: автентика, впливи, фактор ідентичності Вміння носити діловий костюм.
Мода у становому суспільстві.

Кадри та їх підготовка у сфері елітарної культури

Висока мода «от-кутюр» та її особливості

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: Мода в сучасній культурі

Європейська мода ХХ ст. II пол. ХХ ст. Кольоротипи та їх різновиди.

Дефініція статури у модному дискурсі. Мода в сучасній культурі. Масова культура як динамічний процес розвитку модних трендів. Ідеологічні та зовнішні атрибути моди у дипломатії.

Відомі дизайнери ХХ ст. Коко Шанель.

Відомі дизайнери незалежної України.

Радянська мода: між ідеологією та креативністю

Взаємини масової та елітарної культури у модних тенденціях

Український костюм: автентика, впливи, фактор ідентичності в сучасному світі.

Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі	Усього годин	Аудиторні контактні години					Самостійна робота		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття		Семінари				Т.з.	П.з.	Усього балів
			очна	заочна	очна	заочна	очна	заочна			
1	75	28	14		14		47		15	15	30
2	75	28	14		14		47		15	15	30
Усього за змістові модулі	150		28				94				60
Підсумковий контроль (екзамен)							30				40

Загалом	180	100
---------	-----	-----

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/ д ф.	з/дист тф.
1	Вступна лекція до курсу. \	2	
1	Феномен моди: сутність коонцептуальні підходи, інтерпретації.	2	
1	Західноєвропейська мода: основні етапи історії..	2	
1		2	
1	Український костюм: автентика, впливи, фактор ідентичності	2	
1	Взаємини масової та елітарної культури у модних тенденціях	2	
Разом		12	

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Західноєвропейська мода: основні етапи історії.	2	
1	Мода Сходу: азійські інтерпретації	2	
1	Український костюм: автентика, впливи, фактор ідентичності	2	
1	Феномен моди: сутність	2	

2	Мода в сучасній культурі	4	
Разом		12	

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Теоретичне завдання	Виконання однієї роботи на вибір: написання есе або аналітичної довідки	Студент має аргументувати, проводити аналогії, вдало використовувати цитати, правильно обирати стилістику та стратегію викладу	10
	Практичне завдання – групова робота на 1 -4 семінарських заняттях	Групова робота на семінарі, аналіз передумов	Студент має аргументувати, проводити аналогії, вдало використовувати цитати, правильно обирати стилістику та стратегію викладу	20
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	3			
2	Теоретичне завдання	Виконання однієї роботи на вибір: написання есе або аналітичної довідки	Студент має аргументувати, проводити аналогії, вдало використовувати цитати, правильно обирати стилістику	15

			та стратегію викладу	
	Практичне завдання – підготовка за темами семінарських занять 5-7	Обговорення форм та методів пропаганди часів «холодної війни» Аналіз основних конфліктів у регіоні.	Студент має аргументувати, проводити аналогії, вдало використовувати цитати, правильно обирати стилістику та стратегію викладу	15
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	3			
Усього за змістові модулі контр. заходів	6			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – виконання тесту на платформі Moodle	Усний екзамен (у разі дистанційного навчання – змішаний з екзаменаційним тестом)	Успішне виконання 50% завдань – 10 балів; 100% завдань – 20 балів	20
	Практичне завдання – підготовка проєкту	підготовка аналітичної довідки з пошуку теоретичної бази конкретних проблем міжнародних відносин		20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія моди. Ілюстрована енциклопедія з давнини до наших днів. К. : Віват, 2013, 256 с.
2. Мода в контексті художніх практик ХХ ст. : автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 [Електронний ресурс] / М. Т. Мельник; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2008. 19 с.
3. Мода як естетичний феномен : автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08 [Електронний ресурс] / Л. П. Ткаченко; Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди НАН України. К., 1999. 17 с.
4. Етика та естетика : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / ред. В. Л. Петрушенко. Львів : Новий світ-2000, 2020. 304 с.
5. Чупріна Н. В. Система моди ХХ - початку ХХІ століття : проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти) : монографія. К. : КНУТД, 2019. 476 с.
6. Становлення інституцій побутової культури в контексті постмодерних культурних практик : автореф. дис... канд. культурології: 26.00.01 [Електронний ресурс] / Е. І. Полушина-Брояко; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2009. 19 с.
7. Феномен моди в соціокультурних процесах ХХ століття : автореф. дис... канд. іст. наук: 17.00.01 [Електронний ресурс]
8. / Л. П. Дихнич; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2002. 20 с.
9. Белінська Л., Данилиха Л., Глушко М. Народна, елітарна та масова культура у соціальному дискурсі : навчальний посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 280 с.
10. Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас. Вибрані твори. К. : Основи, 1994. 424 с.
11. Мода. Літературознавча енциклопедія у 2-х томах / авт.- уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2 : М-Я. С. 63.
12. Ера свідомого споживання. [Електронний ресурс] Режидоступу: <https://taslife.com.ua/blog/conscious-consumption>
13. Журнал «Теорія Моди: одяг, тіло, культура» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.facebook.com/TMjournal/>

Додаткова:

14. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. Київ : Мистецтво, 2007. 432 с.
15. Стельмашук Г. Традиційні головні убори українців. Київ : Наукова думка, 1993. 240 с.
16. Ніколаєва Т. Історія українського костюма. Київ : Либідь, 1996. 171 с.
17. Ніколаєва Т. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ : Дніпро, 2005. 320 с.
18. Тэтхэм К., Симен Дж. Дизайн в моде. Моделирование одежды. М. : Риппол Классик, 2006. 144 с.

19. Стельмахук Г. Українське народне вбрання. Львів : Апріорі, 2013. 256 с.
20. Білан М., Стельмахук Г. Український стрій. Львів : Фенікс, 2000. 328 с
21. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. МакКвейл. — Львів. : Літопис, 2010. С. 538.
22. Марі Грінде Арнтцен. Дресс-код. Голая правда о моде. — К., 201.
23. Хомутова О. Мода та її вплив на поведінку споживачів [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/moda-ta-yiyi-vpliv-na-povedinku-spozivachiv-1/viewer>
24. Шатковська І. Чи можна не дотримуватися дрес-коду? / І. Шатковська. // Журнал "Секретарь-референт". — 2011
25. Пригода Т. Мінімалізм, дзен, карантин у сучасній культурі: спроба усвідомленого споживацтва. / Т. Пригода / Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Вип. 35 – Рівне: РДГУ, 2020. - С. 143-149.
26. Hein J. European integration and the reconstruction of socio-economic ideologies: Protestantordoliberalism vs social Catholicism. *Journal on European Public Policy*. Vol. 27, 2020. PP.1368-1387.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство культури та інформаційної політики України.
2. URL: <https://mkp.gov.ua>
3. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ). URL: <https://nakkkim.edu.ua>
4. Київський національний університет культури і мистецтв.
5. URL: <http://knukim.edu.ua>
6. Харківська державна академія культури. URL:
7. <https://ic.ac.kharkov.ua>
8. Львівська національна академія мистецтв. URL:
9. <https://lnam.edu.ua/uk/home.html>
10. Національна академія наук України. URL:
11. <https://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>
12. Національна академія мистецтв України. URL:
13. <https://academia.gov.ua>
14. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
15. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
16. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>
17. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка. URL:
18. <https://lnulibrary.lviv.ua>
19. Електронний репозитарій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ). URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua>
20. Український інститут. URL: <https://ui.org.ua>
21. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua>
22. Світова українство. URL: <https://www.uainworld.com>
23. Український центр культурних досліджень. URL:
24. <http://uccs.org.ua>
25. Асоціація культурних індустрій. URL: <http://culture.in.ua>
26. Мистецький арсенал. URL: <https://artarsenal.in.ua>
27. Центр Довженка. URL: <https://dovzhenkocentre.org>

28. Сайт новин та аналітики «Лівий берег». Культура. URL:
29. <https://lb.ua/culture>
30. Новини моди 2023 - Vogue UA. URL: <https://vogue.ua/ua/article/fashion>
31. Новини моди України та світу - Style від The Page. URL: <https://thepage.ua/ua/style/fashion>
32. Новини моди і стилю 2023 URL: <https://lifestyle.segodnya.ua/ua/lifestyle/style.html>